

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/86/2024
Identifikačné číslo spisu:	5622203319
Dátum vydania rozhodnutia:	20.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5622203319.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne C.. C. V., narodenej XX. S. XXXX, J., L. XX, adresa na doručovanie: G..M..J. XX, Bratislava 214, proti žalovanej BYP, s. r. o., Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 141, IČO: 36 437 263, o určenie neplatnosti hlasovania vlastníkov bytov a nebytových priestorov, vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš sp. zn. 4C/67/2022, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 23. januára 2024 sp. zn. 8Co/159/2023, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Žiline z 23. januára 2024 sp. zn. 8Co/159/2023 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 4C/67/2022-96 z 27. júna 2023 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia neplatnosti hlasovania bodu 6 prijatého schôdzou vlastníkov Apartmánového domu Š., konanej 8. októbra 2022 v B.W. I. ohľadom osadenia podružných meračov (kalorimeter + vodomer) aj pre nebytové priestory č. XX a XX Apartmánových domov Š. (recepcia a toalety na prízemí), pričom sa to zaplatí z fondu údržby a opráv Apartmánových domov Š.; žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

1.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že je vlastníčkou nebytového priestoru č. XX v Apartmánovom dome Š. zapísanom na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) č. XXXX, k. ú. B. I.. Dňa 8. októbra 2022 sa konala schôdza vlastníkov, ktorej sa žalobkyňa osobne zúčastnila a hlasovala proti bodu 4 programu. Žalobkyňa v čase hlasovania nemala vedomosť, koľko hlasov neprítomných zastúpených vlastníkov hlasovala „za“, resp. „proti“ uvedenému bodu. Dňa 14. októbra 2022 bola vlastníkom zaslaná overená Zápisnica zo schôdzy vlastníkov apartmánov Apartmánového domu Š.. Nesúhlasila s uhradením osadenia podružných meračov pre súkromný nebytový priestor z fondu opráv. V tejto súvislosti dôvodila, že ustanovenie § 10 ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a judikatúra jasne definuje, čo sa z fondu opráv uhrádza. Zákon presne definuje, na aké účely možno finančné prostriedky z fondu opráv použiť. Pokiaľ vlastník nebytového priestoru č. XX a XX vedel, či vedieť mal a musel, že nemá podružný merač, mal možnosť danú vec reklamovať u predávajúceho.

1.2. Právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 3 ods. 1 a 2, § 24 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“), § 137 Občianskeho zákonníka a žalobu z dôvodu nepreukázania pasívnej vecnej legitímácie zamietol. Súd prvej inštancie argumentoval tým, že žalobkyňa k žalobe pripojila len príslušný LV a zápisnicu zo schôdze vlastníkov apartmánov Apartmánového domu Š. z 8. októbra 2022 v B. I.. Nepredložila štatút Apartmánového domu Š., ktorý upravuje spôsob hlasovania jednotlivých vlastníkov nebytových priestorov ohľadom spoločných častí a zariadení nebytového domu, ktoré sú v ich podielovom spoluvlastníctve. Zo skutkových tvrdení žalobkyne absentovali tvrdenia týkajúce sa formy správy spoločných častí a zariadení v predmetnom nebytovom priestore. Zo skutkových tvrdení žalovanej súd prvej inštancie považoval za preukázané, že správu spoločných častí a zariadení nebytového priestoru Apartmánového domu Š. vykonáva žalovaná na základ zmluvy uzavretej v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka so všetkými jej podielovými spoluvlastníkmi, pričom podľa žalovanej išlo o realizáciu hospodárenia so spoločnou vecou v zmysle ustanovenia § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedených dôvodov preto ustálil, že žalovaná nie je vlastníkom žiadneho nebytového priestoru v nebytovom dome, ani podielovým spoluvlastníkom spoločných častí a zariadení nebytového domu, hlasovania jednotlivých vlastníkov nebytových priestorov ohľadom spoločných častí a zariadení domu sa nezúčastnila a za prijatie napadnutého uznesenia nehlasovala. Žalovaná vykonáva len správu spoločných častí a zariadení nebytového domu. Súd prvej inštancie na záver dodal, že podľa skutkových tvrdení žalovanej malo byť uznesenie osadenia podružných meračov pre nebytové priestory č. XX a č. XX rozhodnutím všetkým vlastníkom nebytových priestorov zrušené. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 23. januára 2024 sp. zn. 8Co/159/2023 odmietol odvolanie žalobkyne; žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. Odvolací súd citujúc ustanovenia § 106 ods. 1 písm. a), § 111 ods. 3, § 223 ods. 1, § 362 ods. 1, § 386 písm. a) CSP odmietol odvolanie ako oneskorene podané. V súvislosti s posúdením zachovania lehoty konštatoval, že žalobkyňa neprevzala rozsudok súdu prvej inštancie v odbernej lehote v jednom z miest na doručovanie, preto došlo k fikcii doručenia rozsudku súdu prvej inštancie, aj keď sa o ňom nedozvedela. Zároveň podotkol, že odvolanie bolo podané 16. októbra 2023 v elektronickej podobe bez autorizácie a nebolo doplnené v listinnej podobe v zmysle ustanovenia § 125 ods. 1 a 2 CSP, preto bolo podané oneskorene. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v súlade s § 396 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie (ďalej len „dovolateľka“), ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 CSP. Namietala znátočnosť napadnutého rozhodnutia, ako aj neúplnosť procesného poučenia o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní. Nesúhlasila s jeho odôvodnením týkajúcim sa posúdenia fikcie doručenia. Poukázala na okolnosti doručovania rozsudku súdu prvej inštancie na adresu J., L. XX aj na adresu G..M.. J. XX, J. XXX s tým, že zásielka sa vrátila súdu ako neprevzatá v odbernej lehote dňa 23. augusta 2023 a z druhej adresy na doručovanie z toho istého dôvodu dňa 24. augusta 2023. V tejto súvislosti podotkla, že adresa v J. nie je de facto správna, lebo prebieha vo veci prihlásenia sa na trvalý pobyt na Najvyššom správnom súde konanie vedené pod sp. zn. 7Sa/101/2018. Z uvedeného dôvodu aj adresa uvedená v registri obyvateľstva Slovenskej republiky vyvoláva pochybnosti. Podotkla, že od 23. júna 2023 sa zdržiavala v B. I.Á., kde vlastní nehnuteľnosť a do J. resp. K. B. sa vrátila až dňa 9. decembra 2023. Z uvedeného dôvodu nemala preto možnosť prevziať rozsudok súdu prvej inštancie. Nadväzujúc na uvedené poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sž/35/2002, 4Sžo/35/2015 a zdôraznila, že pokiaľ sa preukáže, že adresát zásielky sa v mieste a čase jej doručovania nezdržiaval, považuje sa fikcia doručenia za vyvrátenú a právne účinky spojené s doručovaním zásielky nemôžu nastať. Napokon podotkla, že Slovenská pošta nedoručuje poštu na adresu v B. I., lebo sa zdržuje v I. K. XXXX, takže písomnosti na uvedenú adresu jej nemôžu byť doručované. Navrhla zrušiť napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu k otázke hláseného pobytu žalobkyne akcentovala, že nemajú nahlásený a ani obcou potvrdený žiadny prechodný, či trvalý pobyt na Apartmánový dom Š.. Podotkla, že žalobkyňa sama v žalobe uviedla súdu adresy, na ktoré jej boli zásielky doručované. Navrhla dovolanie ako zjavne neopodstatnené zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany sporu, v neprospech ktorých bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je nielen procesne prípustné, ale aj dôvodné.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

11. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutie spravodlivosti).

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces vo všeobecnosti treba rozumieť taký postup súdu,

ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (sp. zn. II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, 4Cdo/140/2019, 4Cdo/120/2019).

13. Podľa § 106 ods. 1 až 3 CSP ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti a) fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca, b) právnickej osobe na adresu sídla zapísaného v obchodnom registri alebo inom verejnom registri. Strana si môže zvoliť zástupcu na doručovanie. Ak fyzická osoba nemá adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky, doručuje súd písomnosti tejto fyzickej osobe oznámením na úradnej tabuli.

14. Podľa § 111 CSP ods. 1 až 3 CSP do vlastných rúk sa doručuje tak, že adresát potvrdí prijatie písomnosti na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len "doručenka"); údaje v doručení sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Doručenia sú verejnou listinou. Do vlastných rúk sa doručujú písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a písomnosti, pri ktorých to nariadi súd. Ak nemožno doručiť písomnosť na adresu podľa § 106, písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

15. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že súdy nižších inštancií doručovali rozsudok súdu prvej inštancie na adresu bydliska žalobkyňou uvedenú v žalobnom návrhu, a to L.B. XX, J. a na obec J., Y. XXX, ktoré zásielky neboli listinne doručené z dôvodu, že adresát je neznámy, ako aj že si adresát zásielku neprevzal v odbernej lehote (v spise na č. l. 102-103). Podaním z 25. júna 2023 žalobkyňa oznámila súdu prvej inštancie, že zásielku č. SK067151855Sk si neprevzala, podľa jej vyjadrenia malo ísť o predvolanie na termín pojednávania, ktorá skutočnosť vyplýva aj z obsahu spisu. I napriek konštatovaniu súdom prvej inštancie o vykázaní doručenia na nariadený termín pojednávania na 27. júna 2023, z pripojenej doručky vyplýva, že uvedená zásielka nebola adresátom vyzdvihnutá v odbernej lehote. Na adresu na doručovanie G.. M.. J. XX, J. XXX, jej súd prvej inštancie doručoval len predvolanie na nariadený termín pojednávania 27. júna 2023 (v spise na č. l. 89).

16. Podaním zo 16. októbra 2023 podala odvolanie žalobkyňa mailom bez kvalifikovaného elektronickeho podpisu, ktoré podanie predložila v listinnej podobe dňa 23. októbra 2023 (v spise na č. l. 106). Odvolací súd pri posudzovaní včasnosti podaného odvolania, aplikujúc ustanovenia § 106 ods. 1 písm. a) CSP a § 111 ods. 3 CSP, vychádzal z tzv. fikcie doručenia rozsudku súdu prvej inštancie i napriek tomu, že žalobkyňa sa o doručovaní rozsudku nedozvedela. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie nedoručoval žalobkyňi rozsudok na doručovaciu adresu G.. M.. J. XX, J. XXX, ale na adresu obec J., Y. XXX, ktorá zásielka sa vrátila súdu prvej inštancie ako neprevzatá v odbernej lehote dňa 22. augusta 2023 (v spise na č. l. 103). Lustráciou v registri obyvateľstva Slovenskej republiky dovolacím súdom dňa 17. júna 2025 bolo zistené, že žalobkyňa nemá adresu evidovanú v predmetnom registri.

17. V kontexte uvedeného dovolací súd konštatuje nesprávny procesný postup súdu pri doručovaní súdnej zásielky v zmysle § 106 CSP, v dôsledku ktorého preto nebolo následne možné pri posudzovaní včasnosti podaného odvolania žalobkyňou vychádzať z tzv. fikcie doručenia. Pri adrese na doručovanie pri doručovaní do vlastných rúk súd vychádza z ustanovenia § 106 CSP, teda doručuje na adresu uvedenú v príslušnom registri, v prípade, ak sa nebude zásielka doručovať do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu a nejde o doručovanie podľa § 107 ods. 2 CSP alebo ak adresát neuviedol inú adresu na doručovanie. Fikcia doručenia nastupuje v prípade, ak fyzická osoba, ktorej bola doručená písomnosť do miesta, kde sa zdržuje, túto neprevzala. Fikcia doručenia je formulovaná v § 111 ods. 3 CSP, podľa ktorého platí, že v prípade, ak písomnosť nemožno doručiť na adresu v zmysle § 106 CSP, písomnosť sa považuje dňom vrátenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvedel.

Civilný sporový poriadok vôbec nereflektuje na skutočnosť, či sa adresát v mieste doručenia zdržiaval alebo nie. V danom prípade však s prihliadnutím na osobitné okolnosti danej veci týkajúce sa konania vedeného na Najvyššom správnom súde pod sp. zn. BA-7Sa/101/2018 vo veci prihlásenia žalobkyne na trvalý pobyt v obci K. B., ako aj na skutočnosť, že žalobkyňa nemá evidovanú adresu trvalého pobytu v registri obyvateľov Slovenskej republiky, dovolací súd dospel k záveru o dôvodne namietanej vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, preto dovolanie je nielen procesne prípustné, ale aj dôvodné.

18. Doručovanie súdnych rozhodnutí vo veci samej je nevyhnutným predpokladom právoplatného skončenia veci, prípadne i vykonateľnosti súdneho rozhodnutia, ak je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť. Doručovanie ovplyvňuje skúmanie procesných podmienok základného konania, odvolacieho i dovolacieho konania. Právna úprava doručovania preto plne rešpektuje záujmy účastníkov konania a nevyhnutnosť ich úplného a účinného informovania prostredníctvom tohto procesného úkonu. Ak nebola písomnosť doručená správne, podľa predpisov upravujúcich tento úkon, má to priamo za následok vadnosť, nezákonnosť doručenia, s ktorou vadou sú spojené závažné procesnoprávne účinky (sp. zn. 5Cdo/179/2010).

19. Vzhľadom na význam práva na súdnu ochranu pre záver o nesplnení podmienok konania nepostačuje iba pochybnosť o ich splnení, ale nesplnenie podmienok musí byť preukázané mimo rozumných pochybností. Ak odvolací súd odmietol odvolanie ako oneskorene podané, bez preukázaného riadneho doručenia rozsudku súdu prvej inštancie žalobkyne a následne z doručenia vyplývajúci začiatok plynutia lehoty 15 dní na podanie odvolania, zaťažil konanie vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (m. m. sp. zn. 5Cdo/190/2010; R 23/1994; napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 331/04, IV. ÚS 379/08).

20. Z uvedených dôvodov preto dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie v súlade s § 449 ods. 1 CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

21. Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

22. V ďalšom konaní bude úlohou odvolacieho súdu opätovne prejednať a rozhodnúť o odvolaní žalobkyne s tým, že pri posudzovaní zachovania odvolacej lehoty je potrebné vychádzať zo záverov vyplývajúcich z bodov 16 až 18 odôvodnenia (§ 455 CSP).

23. O trovách pôvodného konania o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novo rozhodnutí vo veci samej (§ 453 ods. 1 a 3 CSP).

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.